

Asia: VN/17576/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Oppivelvollisuuslain 16 §:ssä säädetään oikeudesta maksuttomaan koulutukseen. Säännöksen 1 momentin mukaan oppivelvollisuuslain 4 §:ssä tarkoitettu koulutus on 17 §:ssä tarkoitettulla tavalla maksutonta sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.

Lukiolain (714/2018) 35 §:n 2 momentin mukaan asuminen koulutuksen järjestäjän osoittamassa asuntolassa on opiskelijalle maksutonta. Oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä säännökseen on lisätty viittaus, jonka mukaan asuntolapaikan myöntämiseen sovelletaan, mitä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 104 §:n 1 momentissa säädetään.

Lukiolain 4 §:n 2 momentin mukaan lukiokoulutuksen järjestämisluvassa määrätään muun muassa oikeudesta järjestää sisäoppilaitosmuotoista koulutusta. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 24 §:n 4 momentin mukaan lukiokoulutuksen yksikköhintaa korotetaan sisäoppilaitokseen kuuluvan majoituksen ja ruokailun saavien opiskelijoiden osalta siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään, jos lukiokoulutuksen järjestäjän tehtäväksi on lukiolain 4 §:n 2 momentin nojalla määrätty järjestää koulutusta sisäoppilaitoksessa.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 103 §:n mukaan koulutuksen järjestäjällä voi olla opiskelijoille tarkoitettu asuntola. Lain 27 §:n 3 momentin mukaan järjestämisluvassa määrätään koulutuksen järjestäjän oikeudesta järjestää sisäoppilaitosmuotoista koulutusta. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain 32 d §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan ammatillisen koulutuksen perusrahoituksen profiilikertoimen laskennassa toteutuneita opiskelijavuosia painotetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 103 §:n mukaisen majoituksen järjestämisen perusteella.

Tällä hetkellä lait lukio- ja ammatillisen koulutuksen välillä ovat tulkinnanvaraisia ja asettavat muualta muuttavat urheilevat opiskelijat eriarvoiseen asemaan verrattuna ammatillisessa koulutuksessa oleviin.

Suomessa toimii 15 erityisen koulutustehtävän urheilulukiota, jotka ovat tarkoitettu motivoituneiden ja potentiaalisten urheilijoiden opiskelupaikoiksi, joissa kansainväliselle huipulle tähtäävä valmentautuminen on mahdollista yhdistää opiskeluun. Osa urheilulukioista on profiloitunut sisäoppilaitosmaiseen toimintaan olosuhteiden, lajiliittojen keskittämisen tai muiden erityispiirteiden vuoksi. Lajiliitot ohjaavat tavoitteellisesti harjoittelevat nuoret urheilijat näihin ns. internaattipaikkakuntiin kuten Kuortane, Sotkamo ja Vöyri. Esimerkiksi Sotkamon kunnan urheilulukiolaiset tulevat 75 paikkakunnalta.

Esitämme, että sisäoppilaitosmaista valtakunnallista urheilun erityistehtävää toteuttavien lukioiden osalta lait yhdenmukaistetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaiseksi.

Perustelemme edellä olevaa sillä, että lait ammatillisessa ja lukiokoulutuksessa ovat maksuttoman asumisen järjestämisestä ristiriidassa. Lukiokoulutuksen osalta tähän liittyy lakitekstissä liikaa tulkinnanvaraisuutta. Mielestämme nuoria tulee tukea asumisessa yhdenvertaisesti, opiskelivatpa he sitten ammatillisessa koulutuksessa tai urheilun erityistehtävän omaavassa lukiossa. Jo nyt monilla asuntolapaikkakunnilla herättää ihmetystä se, että ammatillisen koulutuksen opiskelijat eivät maksa vuokraa, mutta urheilun erityistehtävän omaavassa lukiossa opiskelevat maksavat, vaikka asuntolat ovat samalla alueella.

Maksuttoman asumisen rahoituksen järjestäminen myös valtakunnallisen urheilun erityistehtävän omaaville lukioille tulee järjestää kuten ammatillisessa koulutuksessa. Koulutuksen järjestäjät tarvitsevat tähän valtion lisärahoitusta yksikköhinnan korotuksen kautta, lisäkustannukset eivät saa jäädä koulutuksen järjestäjien maksettavaksi.

Teemu Puolijoki, Kuortaneen kunnanjohtaja

Mika Kilpeläinen, Sotkamon kunnanjohtaja

Tom Holtti, Vöyrin vt. kunnanjohtaja

Sanna Koivisto, Kuortaneen kunnan sivistysjohtaja

Merja Ojalampi, Sotkamon kunnan sivistysjohtaja

Helena Emaus, Vöyrin kunnan sivistysjohtaja

Juha Virtanen, Kuortaneen lukion rehtori

Mauri Reinikka, Sotkamon lukion rehtori

Pia Hildén, Vöyrin lukion rehtori

Reinikka Mauri
Sotkamon lukio - Kuortaneen, Sotkamon ja Vöyrin kuntien kunnanjohtajat,
sivistysjohtajat ja lukioiden rehtorit